

Sygn. akt III U 165/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ostrołęce Wydział III

w składzie:

Przewodnicząca: SSO Bożena Beata Bielska

Protokolant: sekr. sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 01 lipca 2014r. w O.

sprawy z odwołania H. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania H. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 19.12.2012r. **nr** (...)

orzeka:

oddala odwołanie.

Sygn. akt III U 165/13

UZASADNIENIE

H. G. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. z dnia 19.12.2012r., nr (...), odmawiającej jej prawa do emerytury. Wskazała, że organ rentowy do pracy w szczególnych warunkach niesłusznie nie zaliczył jej okresów zatrudnienia w Fabryce (...) S.A. w P. a następnie w Fabryce (...) S.A. w P. w okresach: od 22.09.1976r. do 31.01.1977r., od 08.08.1979r. do 13.01.1980r., od 03.12.1980r. do 27.10.1994r. i od 28.10.1994r. do 31.12.1998r.

W uzasadnieniu podniosła, iż w sporym okresie od 22.09.1976r. do 31.01.1977r. pracowała na wtryskarkach, następnie pracowała jako monter do chwili urodzenia pierwszego syna w dniu (...), potem korzystała z urlopu wychowawczego, do pracy wróciła w dniu 08.08.1979r. i do 13.01.1980r. pracowała na stanowisku tłoczarza kubka płaszczowego w aluminium. Wskazała, iż od 14.01.1980r. ponownie korzystała z urlopu wychowawczego a po jego zakończeniu – rozpoczęła pracę na wydziale P-2 przy produkcji elektrod, gdzie następowało łączenie trzech rodzajów drutu, następnie zaś została przeniesiona do pracy na maszynie, tzw. nóżkarce, gdzie w szkle były zatapiane elektrody.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu podniósł, że odwołująca na dzień 01.01.1999r. wykazała okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 22 lata, 3 miesiące i 23 dni, nie wykazała jednak 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. ZUS wskazał, że do stażu pracy w szczególnych warunkach nie zaliczono okresów zatrudnienia w Fabryce (...) S.A. w P.: od 22.09.1976r. do 31.01.1977r., od 08.08.1979r. do 13.01.1980r., od 03.12.1980r. do 27.10.1994r. i od 28.10.1994r. do 31.12.1998r., ponieważ podane w świadectwie

pracy w szczególnych warunkach stanowiska pracy: operator wtryskarek, operator pras-tłoczarek i operator maszyn i urządzeń do produkcji lamp są różne od stanowiska wskazanego w ogólnym świadectwie pracy, tj. monter aparatury i osprzętu elektrycznego i brak jest wyjaśnienia, dlaczego podane są inne nazwy stanowisk.

Biorąc powyższe pod uwagę organ rentowy stwierdził, że H. G. nie spełnia przesłanek do nabycia prawa do emerytury, dlatego zaskarżona decyzja z dnia 19.12.2012r. jest prawidłowa.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

H. G. w dniu 20.11.2012r. złożyła wniosek o ustalenie uprawnień do wcześniejszej emerytury.

Po jego rozpoznaniu ZUS w dniu 19.12.2012r. wydał zaskarżoną decyzję, w której odmówił jej prawa do emerytury wskazując, że odwołująca na dzień 1.01.1999r. nie udowodniła wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Z akt ZUS wynika, że organ rentowy uznał za udowodniony na dzień 01.01.1999r. ogólny okres pracy 22 lata, 3 miesiące i 23 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Do pracy w szczególnych warunkach nie uwzględniono zaś żadnego okresu zatrudnienia, a w szczególności okresu pracy w Fabryce (...) S.A. w P. a następnie w Fabryce (...) S.A. w P. w okresach: od 22.09.1976r. do 31.01.1977r., od 08.08.1979r. do 13.01.1980r., od 03.12.1980r. do 27.10.1994r. i od 28.10.1994r. do 31.12.1998r.

Zdaniem Sądu odwołanie H. G. od decyzji ZUS z 19.12.2012r. jest niezasadne, bowiem nie spełnia ona przesłanek do przyznania emerytury.

H. G. urodziła się w dniu (...), zatem podstawą ubiegania się przez nią o prawo do emerytury jest art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z tymi przepisami prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonej urodzonej po 01.01.1949r., jeżeli:

- osiągnęła wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet,
- nie przystąpiła do otwartego funduszu emerytalnego lub złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa,
- w dniu wejścia w życie przepisów ustawy emerytalnej, tj. 01.01.1999r., udowodniła okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 dla mężczyzn i okres zatrudnienia w szczególnych warunkach co najmniej 15 lat.

Według przepisu § 2 ust. 1 w/w Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w Rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Przedmiotem sporu był okres zatrudnienia w Fabryce (...) S.A. w P. a następnie w Fabryce (...) S.A. w P. w okresach: od 22.09.1976r. do 31.01.1977r., od 08.08.1979r. do 13.01.1980r., od 03.12.1980r. do 27.10.1994r. i od 28.10.1994r. do 31.12.1998r.

Na okoliczność zatrudnienia w spornym okresie odwołująca złożyła dwa ogólne świadectwa pracy. Pierwsze świadectwo zostało wystawione w dniu 28.10.1994r. przez (...) i UT (...) w P. za okres od 22.09.1976r. do 27.10.1994r. i wskazano w nim stanowisko monter aparatury i osprzętu elektrycznego oraz urlop wychowawczy w okresach od 01.07.1978r. do 09.05.1979r., od 14.01.1980r. do 31.07.1980r. i od 01.08.1980r. do 02.12.1980r. (k. 4 akt kap. pocz.).

Na k. 5 akt kap. pocz. znajduje się zaś świadectwo pracy z dnia 27.09.2001r., wystawione przez (...) S.A. w P. za okres od 28.10.1994r. do 30.09.2001r. To świadectwo pracy nie wskazuje stanowiska pracy odwołującej. Wskazuje zaś, że

odwołująca pracowała w szczególnych warunkach w okresach: od 22.09.1976r. do 31.01.1977r., od 08.08.1979r. do 13.01.1980r. i od 03.12.1980r. do 30.09.2001r. – pomija więc fakt, iż odwołująca korzystała z urlopu wychowawczego od 01.08.1980r. do 02.12.1980r.

Do akt emerytalnych odwołująca złożyła też kolejne ogólne świadectwo pracy za okres od 28.10.1994r. do 30.09.2001r., a w świadectwie tym wskazano tylko fakt pracy w szczególnych warunkach od 28.10.1994r. do 30.09.2001r. (k. 6 a.e.).

H. G. złożyła do ZUS również świadectwo pracy w szczególnych warunkach, wystawione w dniu 07.03.2012r. przez Fabrykę (...) S.A. w P. (k. 7a.e.). W świadectwie tym wskazano, iż odwołująca pracowała w szczególnych warunkach:

1. w okresie od 22.09.1976r. do 31.01.1977r. na stanowisku operatora wtryskarek – i wykonywała prace wskazane w Dz. IV poz. 17 pkt 16 wykazu A, poz. 17 – produkcja i przetwórstwo żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcja surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcja wosków i woskali oraz poz. 16 – operator wtryskarek, formierek, dmucharek - przy formowaniu tworzyw sztucznych,

2. w okresie od 08.08.1979r. do 13.01.1980r. na stanowisku operator pras-tłoczarz, wymienionym w dziale III, poz. 45 pkt 18 wykazu, wykonywała prace wskazane w pkt 18 – obsługa agregatów do walcowania, tłoczenia i ciągnięcia wraz z urządzeniami pomocniczymi i wykańczającymi, na stanowisku operator pras-tłoczarz,

3. w okresie od 03.12.1980r. do 30.09.2001r. na stanowisku operatora maszyn i urządzeń do produkcji lamp, wymienionym w Dziale III poz. 75 pkt 2 wykazu A: poz. 75 - obsługa stanowisk ogniowych w produkcji żarówek, świetlówek, lamp radiowych itp., pkt 2 – operator maszyn i urządzeń do produkcji lamp.

Wskazać trzeba, że w/w świadectwo pracy w szczególnych warunkach w pkt 3 błędnie pomija okres urlopu wychowawczego od 01.08.1980r. do 02.12.1980r.

Organ rentowy zakwestionował w/w świadectwo pracy w szczególnych warunkach podnosząc, iż podane w świadectwie pracy w szczególnych warunkach stanowiska pracy: operator wtryskarek, operator pras-tłoczarz i operator maszyn i urządzeń do produkcji lamp są różne od stanowiska wskazanego w ogólnym świadectwie pracy, tj. monter aparatury i osprzętu elektrycznego i brak jest wyjaśnienia, dlaczego podane są inne nazwy stanowisk.

Wskazać trzeba, iż świadectwo pracy w szczególnych warunkach, jak każdy dokument nieurzędowy w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c. podlega kontroli zarówno co do prawidłowości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej, gdyż podmiot wydający to świadectwo nie jest organem państwowym ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 10.09.2013r. w sprawie III AUa 310/13, LEX nr 1378578).

Wobec zakwestionowania świadectwa pracy w szczególnych warunkach Sąd był zobowiązany do przeprowadzenia postępowania dowodowego w celu ustalenia rodzaju czynności wykonywanych przez odwołującą w spornym okresie.

Na okoliczność pracy H. G. Sąd dopuścił dowód z przesłuchania odwołującej w charakterze strony, przesłuchał świadków H. K., G. R. i M. S. oraz dopuścił dowód z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych odwołującej. Po zebraniu tego materiału Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych z zakresu bhp celem wskazania, czy odwołująca w spornym okresie pracowała w szczególnych warunkach.

Z akt osobowych odwołującej wynika, iż w dniu 21.09.1976r. z H. G. została zawarta umowa o pracę, początkowo na 2-tygodniowy okres próbny, następnie na okres wstępny do 21.09.1977r. a potem na czas nieokreślony, w umowach tych powierzono jej obowiązki prasera tworzyw sztucznych. Z dniem 01.02.1977r. odwołującej powierzono stanowisko montera opraw na wydziale P-5. Następnie w okresie od 01.07.1978r. do 30.06.1979r. odwołująca korzystała z urlopu wychowawczego. Z dniem 01.06.1979r. powierzono jej stanowisko montera aparatury oświetleniowej i osprzętu elektrotechnicznego na wydziale P-4 a z dniem 8.08.1979r. stanowisko operatora maszyn na wydziale P-1. W okresie od 14.01.1980r. do 02.12.1980r. odwołująca ponownie korzystała z urlopu wychowawczego. Z dniem 3.12.1980r.

powierzono jej obowiązki operatora maszyn na wydziale P-2 a z dniem 01.01.1989r. obowiązki operatora maszyn do produkcji lamp - łączniki, na wydziale P-2. Z dniem 28.10.1994r. odwołująca stała się pracownikiem Fabryki (...) S.A., która zawarła z nią umowę o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monter aparatury i osprzętu elektrotechnicznego. To stanowisko odwołująca zajmowała do 31.12.1998r.

H. G. domagała się zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia: od 22.09.1976r. do 31.01.1977r., od 08.08.1979r. do 13.01.1980r., od 03.12.1980r. do 27.10.1994r. i od 28.10.1994r. do 31.12.1998r. Na pierwszej rozprawie oświadczyła, iż nie domaga się zaliczenia okresu od 01.02.1977r. do 07.08.1979r. (k. 19a.s.).

Podkreślić trzeba, iż dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy i jej wykonywanie w warunkach określonych w § 2 ust. 1 Rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (wyrok SN z dnia 10.04.2014r., II UK 395/13, LEX nr 1455235).

Ustalając rodzaj czynności H. G. i sposób wykonywania przez nią pracy Sąd oparł się na zeznaniach samej odwołującej oraz zeznaniach świadków: H. K., G. R. i M. S..

H. G. zeznała, iż od początku zatrudnienia w (...) pracowała na wydziale wtryskarek na wtryskarce a następnie innej maszynie, na której wyrabiała detale podobne do wtyczek do kontaktów i tam pracowała do 31.01.1977r., a następnie przeszła na wydział montażu. Odwołująca opisując czynności wykonywane na wtryskarce zeznała, iż na wtryskarce robiła kubki plastikowe do zapłonników. Wskazywała, iż ustawiacz do specjalnego lejka wsypywał granulki, które się rozgrzewały i z nich maszyna tłoczyła kubki, ona zaś odbierała te kubki z maszyny, sprawdzała, czy są dobrze zrobione, odcinała niepotrzebne części i oddawała do rozdzielni. Opisując czynności wykonywane na kolejnej maszynie zeznała, iż na tej maszynie wyrabiała detale podobne do wtyczek do kontaktów, które składały się z części plastikowej i metalowych bolców. Dostawała formę, wkładała do niej bolce, potem zasypywała ręcznie do formy granulki, podkładała pod tę maszynę, naciskała przycisk i ta maszyna rozgrzewając granulki powodowała ich roztopienie i zatopienie w masie bolców.

Z zeznań odwołującej wynika, iż od 01.02.1977r. pracowała na wydziale montażu a następnie miała urlop macierzyński i wychowawczy, zaś do pracy wróciła w sierpniu 1979r.

H. G. zeznała, iż gdy wróciła do pracy w sierpniu 1979r., pracowała na wydziale pras, tj. P-1, przy tłoczeniu kubków aluminiowych do zapłonników. Zeznała, że praca tam polegała na wykonywaniu kilku operacji: pracownicy dostawali detale aluminiowe, które musieli sprawdzić, czy odpowiadają wymiarom, wsypać je do odpowiedniego bębna, potem pilnować, żeby się zsuwały równomiernie do maszyny, która z nich robiła kubek. Następnie tłoczone kubki szły na drugą maszynę, gdzie osoba obsługująca tę maszynę brała po jednym kubku do ręki, podstawiła kubek w odpowiednie miejsce i ta maszyna obcinała nierówne brzegi. Trzecia operacja polegała na tym, że już obcięte kubki były kładzione na taśmę w innej maszynie, która tłoczyła na tym kubku odpowiedni wzór, w zależności od tego, ile ten zapłonnik miał Wat. Odwołująca zeznała, iż na wydziale P-1 pracownicy obsługiwali wszystkie te maszyny, przy czym każdego dnia inną.

Zeznała też, iż ona z tego wydziału odeszła, bo musiała się opiekować dziećmi, a potem wróciła na wydział P-2, ale już nie na wtryskarki. Odwołująca zeznała, że gdy przyszła na wydział P-2 w 1980r., pracowała na elektrodziarkach gazowych – nakładała na tę maszynę szpulę drutu – to był nikiel, miedź i drut płaszczowy. Maszyna ta miała elektromagnesy, które przyciągały dwa druty będące z boku i trzeci drut płaszczowy i łączyła je ze sobą, miała dwa palniki gazowe, gdzie był wodór i tlen, powstawał płomień i palniki łączyły ze sobą w/w trzy druty, ona zaś odbierała te połączone druty, jednocześnie obsługiwała 4 maszyny. Z zeznań H. G. wynika też, że następnie przeszła na elektrodziarki elektryczne, gdzie były robione krótkie elektrody do zapłonników. Obsługiwała elektrodziarki elektryczne korzystając z pomocy ustawiacza. Ustawiacz nakładał drut i ustawiał parametry tego łuku elektrycznego, włączał też maszynę a elektrodziarka łączyła trzy druty za pomocą łuku elektrycznego. Odwołująca zeznała, iż połączone kawałki drutu wpadały do specjalnych fiolek a ona odbierała te fiołki i je sortowała, nadto nad fiołką

przeciągała magnesem, gdyż połączone druty musiały być ustawione w fiolce w odpowiedni sposób, patrzyła też, czy druty są prawidłowo włożone. Odwołująca zeznała także, iż do jej obowiązków należało tylko odbieranie fiolek i ich sortowanie, a ustawiacz sprawdzał, czy maszyna prawidłowo pracuje i to ustawiacz patrzył na luk elektryczny i on był osobą obsługującą maszynę i pilnującą, żeby dobrze połączyła za pomocą luku elektrycznego. Odwołująca dodała, iż jej nie obchodziły parametry maszyny, bo ona brała do ręki finalny wyrób. Z zeznań H. G. wynika też, że po pewnym czasie przeszła na inne stanowisko i obsługiwała inną maszynę, tzw. nóżkarkę. Maszyna ta produkowała nóżkę, która jest środkiem lampki w zapłonniku. Nóżka ta była ze szkła i elektrod, które były zatopione w tym szkle i to szkło u góry rozkładało się w lejek tzw. talerzyk, rurka była długa, talerzyk był u góry a na dole były elektrody. Odwołująca zeznała, iż jej czynności na nóżkarce polegały na tym, że dosypywała do specjalnego bębna szklane elementy, tzw. talerzyk i co ok. 15 minut dosypywała do drugiego pojemnika rurkę szklaną i dokładała elektrody do dwóch pojemników. Nóżkarka łączyła te 3 elementy ze sobą i powstawał gotowy detal, łączenie następowało przy pomocy palników gazowych, przy czym ustawienie palników należało do obowiązków ustawiacza.

Przesłuchani w sprawie świadkowie złożyli zeznania zbieżne z zeznaniami odwołującej. Świadek H. K. pracował z H. G. na wydziale P-2 w okresie, gdy obsługiwała elektrodziarki. Świadek był wówczas brygadzystą-ustawiaczem i on ustawiał parametry na elektrodziarkach. Z jego zeznań wynika, iż były to automaty.

Świadek G. R. pracowała z odwołującą od 1984r. i zeznała, że H. G. pracowała przede wszystkim na maszynie-nóżkarce.

Świadek M. S. zeznała zaś, iż odwołująca uczyła ją pracy na nóżkarce, maszynę tę obsługiwały dwie osoby, jedna sortowała a druga dokładała detale, które były łączone na tej maszynie.

Sąd dał wiarę zeznaniom odwołującej i zeznaniom świadków, gdyż są one zgodne ze sobą, wzajemnie się potwierdzają i uzupełniają.

Po zebraniu materiału dowodowego Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych z zakresu bhp celem wskazania, czy odwołująca w spornym okresie pracowała w szczególnych warunkach.

Wskazać trzeba, iż w sprawie zostały sporządzone dwie opinie biegłych z zakresu bhp: Z. B. (1) i I. M..

Biegły Z. B. (1) w opinii z dnia 02.05.2013r. zaliczył do pracy w szczególnych warunkach cały okres zatrudnienia H. G. w „P.-P.: od 22.09.1976 r. do 31.01.1977r., od 08.08.1979r. do 13.01.1980r. i od 03.12.1980r. do 30.09.2001r. (k. 49a.s.). Biegły wskazał, iż odwołująca wykonywała wówczas czynności wskazane w Wykazie A, Dział IV, poz. 17 - Produkcja i przetwórstwo żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcja surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcja wosków i woskali oraz w wykazie A Dział III, poz. 45 - obsługa agregatów do walcowania, tłoczenia i ciągnięcia wraz z urządzeniami pomocniczymi i wykańczającymi, a także wykazu A Dział III, poz. 75 - obsługa stanowisk ogniowych w produkcji żarówek, świetlówek, lamp radiowych itp. -załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. Zdaniem biegłego praca wykonywana przez odwołującą jest też wymieniona w przepisie resortowym - załącznik nr I Dział IV, poz. 17, pkt 16 - operator wtryskarek, formierek, pras, dmucharek - przy formowaniu tworzyw sztucznych oraz Dział III, poz. 45 - operator pras - tłoczarz a także Dział III, poz. 75, pkt 2 operator maszyn i urządzeń do produkcji lamp - Zarządzenie nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz.Urz. Nr 1-3 poz. 1)

Zastrzeżenia do w/w opinii biegłego wniósł organ rentowy. W piśmie z dnia 17.06.2013r. wskazał, iż biegły niesłusznie zaliczył sporny okres pracy H. G. do pracy szczególnych warunkach, bowiem powinien był oceniać pracę odwołującej posiłkując się jednym działem Wykazu A, tj. Działem III – w hutnictwie i przemyśle metalowym, ponieważ H. G. nie pracowała w zakładzie pracy, który można zakwalifikować do Działu IV „W chemii” a niedopuszczalne jest przenoszenie stanowisk z jednego działu do drugiego w zależności od bardziej korzystnego dla pracownika traktowania wykonywanego przez niego zatrudnienia, które w innym dziale nie jest uwzględniane. Nadto ZUS podniósł, iż

biegły zaliczył do szczególnych warunków pracę wykonywaną po 01.01.1999r., tj. do 30.09.2001r., co świadczy o nieznanomości obowiązujących przepisów regulujących przedmiotową sprawę.

W konkluzji organ rentowy wniósł o odrzucenie w całości przedmiotowej opinii oraz o powołanie innego biegłego w celu wypowiedzenia się w zakresie wykonywania przez odwołującą pracy w szczególnych warunkach.

Sąd uwzględnił powyższe zastrzeżenia, co skutkowało dopuszczeniem dowodu z opinii biegłej z zakresu bhp I. M..

Biegła I. M. do pracy w szczególnych warunkach zaliczyła tylko okres pracy odwołującej w Fabryce (...) S.A. w P. od 08.08.1979r. do 13.01.1980r. (5 miesięcy i 6 dni). Do pracy w szczególnych warunkach nie zaliczyła natomiast okresów: od 22.09.1976r. do 31.01.1977r., od 01.02.1977r. do 07.08.1979r. i od 03.12.1980r. do 31.12.1998r.

W ocenie Sądu za podstawę orzekania należy przyjąć opinię biegłej I. M., gdyż jest ona spójna, logicznie uzasadniona i opiera się na zebranych w sprawie materiale dowodowym a także uwzględnia specyfikę zakładu pracy odwołującej i jego przynależność branżową.

Podstawy orzekania nie może zaś stanowić opinia biegłego Z. B. (2). Rację ma organ rentowy podnosząc, iż biegły niesłusznie do pracy w szczególnych warunkach zaliczył okres po 31.12.1998r. W świetle art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zaliczeniu podlega bowiem tylko okres do 31.12.1998r. Nadto zauważyć trzeba, że Fabryka (...) S.A. w P. należy do branży przemysłu metalowego, dlatego biegły powinien był oceniać pracę odwołującej odnosząc ją do uregulowań zawartych w Wykazie A Dziale III – w hutnictwie i przemyśle metalowym, a nie w Wykazie A Dziale IV – w chemii.

Wskazać trzeba, że specyfika poszczególnych gałęzi przemysłu determinuje charakter świadczonych w nich prac i warunki, w jakich są one wykonywane, ich uciążliwość i szkodliwość dla zdrowia. Nie można zatem swobodnie czy wręcz dowolnie wiązać konkretnych stanowisk pracy z branżami, do których nie zostały one przypisane w tym akcie prawnym (wyrok s.apel. w Katowicach III AUa 165/13 LEX nr 1289758, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 11.06.2013r. III AUa 1370/12 LEX nr 1339369).

Powyższe warunki uwzględnia opinia biegłej I. M., dlatego Sąd przyjął ją za podstawę orzekania. Biegła sporną pracę H. G. w Fabryce (...) S.A. w P. podzieliła na kilka okresów.

W okresie od 22.09.1976r. do 31.01.1977r. odwołująca była zatrudniona na stanowisku praser tworzyw sztucznych. W ocenie Sądu odwołująca nie pracowała w tym okresie w szczególnych warunkach.

W tym okresie odwołująca obsługiwała wtryskarkę do produkcji kubków plastikowych oraz maszynę produkującą detale podobne do wtyczek do kontaktów. Czynności wykonywane przez odwołującą podczas obsługi wtryskarki polegały na odbieraniu produktu finalnego - kubków, sprawdzeniu jakości ich wykonania, ewentualnym odcięciu niepotrzebnych części i przekazaniu do rozdzielni. Ustawiacz wsypywał granulki do leja maszyny a odwołująca co pewien czas przyciskała przycisk na maszynie celem wykonania kolejnej partii kubków około 10 sztuk. W tym samym okresie odwołująca obsługiwała jeszcze inną maszynę. Czynności podczas obsługi polegały na włożeniu do gotowej formy bolców, ręcznym zasypaniu granulek, podłożeniu pod maszynę, naciśnięciu na przyciski. Maszyna rozgrzewając granulki powodowała ich roztopienie i zatopienie w tej masie bolców.

Należy podzielić stanowisko biegłej, że skoro zakład pracy odwołującej nie był zaliczany do przemysłu chemicznego w/w okresie zatrudnienia nie można uznać za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach, o której mowa w wykazie A dziale III w chemii poz. 17 produkcja i przetwórstwo żywie i tworzyw sztucznych oraz produkcja surowców, półfabrykatów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcja wosków i woskali Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. W świetle przepisów wykazu A stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów, wyodrębnienie prac ma charakter stanowiskowo-branżowy. Pod pozycjami zamieszczonymi w kolejnych działach wykazu wymieniono konkretne stanowiska przypisane danym branżom, uznając je za prace w szczególnych warunkach uprawniające do niższego wieku emerytalnego. Taki sposób kwalifikacji

prawnej tychże prac nie jest dziełem przypadku. Specyfika poszczególnych gałęzi przemysłu determinuje bowiem charakter świadczonych w nich prac i warunki w jakich są one wykonywane, ich uciążliwość i szkodliwość dla zdrowia. Nie można zatem swobodnie czy wręcz dowolnie z naruszeniem postanowień rozporządzenia wiązać konkretnych stanowisk pracy z branżami, do których nie zostały one przypisane w tym akcie prawnym.

W okresie od 01.02.1977r. do 07.08.1979r. H. G. była zatrudniona na stanowisku montera opraw na wydziale P-5.

Słusznie biegła wskazała, że ten okres zatrudnienia nie został ujęty w wydanym jej świadectwie pracy. Ponadto w okresie od 16.02.1978r. do 07.06.1978r. i od 25.01.1979r. do 02.05.1979r. odwołująca przebywała na urlopie macierzyńskim a w okresie od 01.07.1978r. do 09.05.1979r. korzystała z urlopu wychowawczego. Odwołująca na rozprawie podała, iż nie chce zaliczenie tego okresu zatrudnienia do pracy w szczególnych warunkach.

W okresie od 08.08.1979r. do 13.01.1980r. H. G. była zatrudniona na stanowisku operatora maszyn na wydziale P-1. Okres ten słusznie został zaliczony przez biegłą do pracy w szczególnych warunkach, o której mowa w wykazie A dziale III pod poz. 45 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. - obsługa agregatów do walcowania, tłoczenia i ciągnięcia wraz z urządzeniami pomocniczymi i wykańczającymi - na stanowisku operatora pras-tłoczarz, wymienionym w wykazie A dziale III poz. 45 pkt 18 Zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985r.

Zgodnie z zeznaniami odwołującej wykonywana przez nią w tym okresie praca polegała na obsłudze prasy przy produkcji kubków aluminiowych do zapłonników. Pierwsza operacja polegała na sprawdzeniu aluminiowych detali, wyspaniu ich do bębna maszyny, kontroli procesu technologicznego tj. pilnowaniu, żeby się równomiernie zsuwały do maszyny. Podczas drugiej operacji wytłoczone kubki przechodziły na drugą maszynę. Osoba obsługująca tę maszynę obcinała nierówne brzegi. Trzecia operacja polegała na tym, że te obcięte kubki kładło się na taśmę innej maszyny, która tłoczyła na kubku odpowiedni wzór.

W okresie od 14.01.1980r. do 02.12.1980r. H. G. korzystała z urlopu wychowawczego. Okres ten nie jest zaliczany do pracy w szczególnych warunkach (wyrok s.apel. w Lublinie, III AUa 1232/13, LEX nr 1416159).

W okresie od 03.12.1980r. do 31.12.1998r. H. G. była zatrudniona na stanowisku operatora maszyn na wydziale P-2 oraz operatora maszyn do produkcji lamp - łączniki na wydziale P-2.

Okres ten ma istotne znaczenie w sprawie, bowiem bez jego zaliczenia odwołująca nie będzie miała możliwości wykazania 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Biegła I. M. w swojej opinii nie zaliczyła pracy wykonywanej przez odwołującą w tym okresie do pracy w szczególnych warunkach. Zdaniem Sądu należy podzielić opinie w tej kwestii.

Biegła wydając opinię co do tego okresu opierała się na zeznaniach samej H. G., potwierdzonych zeznaniami świadków H. K., G. R. i M. S..

Z ich zeznań wynika, iż w tym okresie odwołująca przez pewien czas pracowała na maszynach – elektrodziarkach elektrycznych i gazowych, a następnie na innej maszynie - nóżkarce.

Praca odwołującej w początkowym okresie polegała na obsłudze elektrodziarek elektrycznych i gazowych, które ciężkie druty: nikiel, miedź i drut płaszczowy a następnie przy pomocy spawania łączyły je, a połączone kawałki drutu wpadały do specjalnych fiolek. Z w/w zeznań, w tym zeznań samej odwołującej, wynika, iż jej czynności polegały na tym, iż odwołująca odbierała te fiolki z połączonymi kawałkami drutu i je sortowała. Zauważyć przy tym trzeba, iż H. G. przesłuchiwana na rozprawie w dniu 20.02.2013r. zeznała, iż osobą obsługującą elektrodziarkę, żeby dobrze łączyła druty, był ustawiacz, który włączał maszynę, zakładał drut i ustawiał parametry łuku elektrycznego (k. 20a.s.). Odwołująca zeznała wręcz, że jej nie obchodziły parametry tej maszyny, ona brała do ręki wyrób finalny (k. 20a.s.). Z powyższych zeznań wynika więc, że obowiązki odwołującej nie dotyczyły samej czynności łączenia drutu, bowiem rozpoczynały się od momentu, gdy druty były już ze sobą połączone i znajdowały się w fiolkach. Odwołująca zeznała

bowiem, iż połączone kawałki drutu wpadały do specjalnych fiolek a ona odbierała te fiolki i je sortowała, nadto nad fiolką przeciągała magnesem, gdyż połączone druty musiały być ustawione w fiolce w odpowiedni sposób, patrzyła też, czy druty są prawidłowo włożone.

W tej sytuacji praca wykonywana przez odwołującą w tym okresie nie była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach, o której mowa w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze – w wykazie A Dziale III (prace różne w hutnictwie i w przemyśle metalowym) poz. 75 -obsługa stanowisk ogniowych w produkcji żarówek, świetlówek, lamp radiowych.

Z zeznań H. G.i świadków wynika też że po pewnym czasie odwołująca przeszła na inne stanowisko i zajmowała się obsługą innej maszyny -nóżkarki – która wytwarzała nóżkę, tj. środek lampki w zapłonniku. Czynności odwołującej polegały na dosypywaniu do specjalnego bębna szklanych elementów, tzw. talerzyków i co 15 minut do drugiego pojemnika rurek szklanych i dokładaniu elektrod do dwóch pojemników. Maszyna łączyła przy pomocy palników gazowych te trzy elementy ze sobą i powstawał gotowy detal. Nóżkarkę obsługiwały dwie osoby, jedna sortowała a druga dokładała detali. Także w tym przypadku odwołująca zeznała, iż ustawienie palników należało do obowiązków ustawiacza (k. 20a.s.).

Także więc i w tym przypadku praca wykonywana przez odwołującą w tym okresie nie była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach, o której mowa w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze – w wykazie A Dziale III (prace różne w hutnictwie i w przemyśle metalowym) poz. 75 - obsługa stanowisk ogniowych w produkcji żarówek, świetlówek, lamp radiowych.

Wskazać nadto trzeba, iż czynności odwołującej nie mieszczą się też w regulacji zawartej w przepisach resortowych, tj. w Zarządzeniu nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego. W dziale III poz. 75 wymienione są następujące stanowiska:

- 1) aparatowy obróbki płomieniowej szkła
- 2) operator maszyn i urządzeń do produkcji lamp
- 3) spawacz szkła
- 4) ustawiacz maszyn i urządzeń lampowych,
- 5) ustawiacz urządzeń kontrolno-pomiarowych i sterowniczych.

H. G. nie zajmowała żadnego z tych stanowisk i nie wykonywała czynności, o których mowa w pkt 1-5.

Podkreślić też trzeba, że z akt osobowych odwołującej nie wynika, od kiedy zaczęła ona wykonywać czynności dotyczące maszyny nóżkarki, dlatego nie można ustalić daty zmiany zakresu obowiązków odwołującej.

Mając na uwadze całokształt w/w okoliczności i rozważań Sąd uznał, że do pracy w szczególnych warunkach można zaliczyć tylko okres zatrudnienia w Fabryce (...) S.A. w P. od 08.08.1979r. do 13.01.1980r. (5 miesięcy i 6 dni). Do pracy w szczególnych warunkach nie można natomiast zaliczyć okresów: od 22.09.1976r. do 31.01.1977r., od 01.02.1977r. do 07.08.1979r. i od 03.12.1980r. do 31.12.1998r.

W konsekwencji Sąd uznał, iż odwołująca nie spełnia przesłanek warunkujących nabycie uprawnień do wcześniejszej emerytury w oparciu o art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, nie wykazała bowiem 15-letniego stażu pracy w szczególnych warunkach. Jej odwołanie od decyzji ZUS z dnia 19.12.2012r. zostało wobec tego oddalone w oparciu o art. 477¹⁴§1 kpc.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.